

Sprawozdanie z działalności Biblioteki Głównej Politechniki Poznańskiej w roku akademickim 2000/2001

1. KADRY I ORGANIZACJA

1.1. Struktura zatrudnienia

Tabela 1

Stan na dzień	Naucz. akad.	Służba bibliot.	Informatyk	Prac. ek.-admin.	Specjalista analityk	Rzecz. patent.	Ogółem
1.09.2000	5	42,75	1,5	1	1		51,25
31.12.2000 (1.01.2001)	5	41,75	1,5	1	1		50,25
30.06.2001	5	41,75	1,5	1	1	1	51,25

W BG jest zatrudnionych 18 kustoszy bibliotecznych.

W sieci bibliotek PP (2 wydziałowych, 16 instytutowych, 1 katedry, 1 Studium Języków Obcych) jest zatrudnionych ogółem 18 pracowników etatowych (15 pełnoetatowych, 3 niepełnoetatowych).

1.2. Uwagi o organizacji pracy:

1.2.1. Zmieniono i rozszerzono zakres zadań Oddziału Informacji Naukowej. Są to:

- (1) Organizowanie dostępu do baz danych, multimediów i serwisów informacyjnych (CD-ROM, serwisy sieci Internet i innych, multimedia, materiały dydaktyczne online, inne).
- (2) Dokumentacja dorobku naukowego w zakresie nauk technicznych (bazy danych: BIBLIO, SYNABA, Polskie Czasopisma Techniczne PCT, SYMPOnet).
- (3) Wyszukiwania wieloaspektowe na bazie źródeł drukowanych, niepublikowanych i elektronicznych.
- (4) Dydaktyka. Rozwijanie umiejętności poszukiwań literaturowych. Wystawy.
- (5) Prace rozpoznawczo-studyjne w zakresie bibliotekoznawstwa i informacji naukowej, dotyczące praktycznych aspektów i postępu w bibliotece.
- (6) Kształtowanie biblioteki wirtualnej na podstawie doświadczeń biblioteki elektronicznej.
- (7) Pomoc w sporządzaniu dokumentacji zgłoszeniowej w zakresie ochrony wynalazków i wzorów użytkowych; gromadzenie i opracowywanie oraz udostępnianie informacji patentowej (stanowisko rzeczownika patentowego w OIN od 1 maja 2001 r.).

1.2.2. 1 maja 2001 r. Biblioteka Główna przejęła działalność i majątek Ośrodka Badań i Ochrony Patentowej PP, tworząc stanowisko rzeczownika patentowego w Oddziale Informacji Naukowej i przyjmując do pracy inż. Barbarę Urbańską-Łuczak.

1.2.3. W zakresie obsługi użytkowników - od listopada 2000 r. umożliwiono czytelnikom zdalne zamawianie książek w celu ich wypożyczenia oraz ich prolongatę - na podstawie nowej KARTY BIBLIOTECZNEJ PFBN, upoważniającej do korzystania z bibliotek należących do Poznańskiej Fundacji Bibliotek Naukowych, identyfikowanej przez kod paskowy i numer PESEL.

2. SPRAWY OGÓLNE

- 2.1. Rada Biblioteczna obradowała: 24 sierpnia 2000 r. i 6 lutego 2001 r.
- 2.2. Dyrektor BG opracowała materiał, w uzgodnieniu z kwesturą, do Zarządzenia Nr 5 Rektora Politechniki z dnia 26 lutego 2001 r. w sprawie zasad ewidencji materiałów bibliotecznych.
- 2.3. Dyrektor BG, na posiedzeniu Senatu 27 czerwca 2001 r. przedstawiła informację o działalności Biblioteki Głównej.
- 2.4. Budżet Biblioteki Głównej w stosunku do budżetu Uczelni wynosił 2,48%.

3. HORIZON - kalendarium wdrażania w latach 1994-2000 i rok 2001

Kalendarium wdrażania zintegrowanego zautomatyzowanego systemu bibliotecznego HORIZON w BG PP w ramach Porozumienia Fundatorów Poznańskiej Fundacji Bibliotek Naukowych PFBN. Lata 1994-1997: prace przygotowawcze do wdrażania systemu (formularz preinstalacyjny, początek szkoleń). Od połowy r. 1997 do listopada 2000 stopniowo w d r a ż a n o podstawowe m o d u ł y systemu:

- administratora systemu (instalacja i początek prac) - VII.1997; • gromadzenie druków zwartych (zamówienia, budżet, inwentarz) - I.1998; • katalogowanie druków zwartych -XI. 1998; • czasopisma - I.1999; • udostępnianie (edycja rekordu czytelnika, zwrotów, wypożyczeń i przedłużeń przez PAC (ang. public access catalogue) - X.1999;
- podmoduł wypożyczenia z magazynu zamkniętego CSA (ang. closed stack access), pozwalający zdalnie zamawiać książki z katalogu komputerowego na podstawie ważnej KARTY BIBLIOTECZNEJ - XI.2000;

Od września 1998 r. zaprzestano drukowania kart katalogowych. Od października 2000 r. jest możliwość samodzielnej prolongaty wypożyczonych książek - przez Internet.

Od lipca 2000 r. - Biblioteka Główna pracuje w nowej wersji HORIZONA - a:5.02g8. W 2000 r. w dwóch bibliotekach instytutów PP wdrożono moduł katalogowania. Wysiłek koncentrujemy na:

- (1) retrospektywnym opracowaniu zbiorów, aby w najbliższych latach udostępnić w 100% komputerową informację katalogową o zasobach Biblioteki Głównej oraz 20 bibliotek wydziałów i instytutów PP;
- (2) wprowadzaniu pełnej zintegrowanej automatyzacji podstawowych procesów bibliotecznych we wszystkich bibliotekach PP.

4. ZBIORY BIBLIOTECZNE. ZASÓB I OPRACOWANIE

Stan zasobów Biblioteki Głównej i innych bibliotek PP na 31.XII.2000 r.: ogółem 611.748 jedn. (w 1999 r.: 581.492 jedn.); wzrost o 5,20%.

Stan zasobów Biblioteki Głównej na 31.XII.2000 r.: ogółem 349.880 jedn.; jest to w stosunku do 31.XII.1999 (342.892 jedn.), wzrost o 2,037%.

4.1 Druki zwarte BG - stan inw. 226.476 (w 1999: 220.893 wol.)

Struktura wpływu: zakup 4096 wol. za kwotę 163.136 zł (73,37%); dary, wymiana 1487 (26,63%). Przybyło ogółem 5.583 wol. Przyrost w roku 2000: 5.583 wol., tj. 2,52% (w r. 1999 wyniósł 0,52%). W ramach wymiany przekazano kontrahentom: zagranicznym 529 egz., krajowym 50 egz. Druki zbędne: otrzymane z darów i wymiany 390 wol.: bibliotekom instytutów przekazano 300 wol., czytelnikom 90 wol.

Komentarz: średnia cena zakupu 1 wol. w roku 1999 wyniosła 46,7 zł; w 2000 roku 39,83 zł spadek o 14,7%.
O nabytkach bieżących informujemy na stronach WWW BGPP.

4.2. Katalog komputerowy książek - lokalny w BGPP

Opracowanie katalogu komputerowego książek w BGPP

Tabela 2

Lp.	Wyszczególnienie	1999	2000
1.	Formalne opracowanie rekordu bibliograficznego wraz z przejściem haseł wzorcowych CKHW-K ^{x)} (pole od 000 do 900)	2772	3829
2.	Rzeczowe opracowanie rekordu bibliograficznego 2.1. nadanie lokalnego hasła przedmiotowego w oparciu o tezaurus. UKD (pole 690); 2.2. Przejęcie haseł przedmiotowych w języku KABA ^{xx)} z CKHW-K ^{x)} (pole 650)	1065	6395 63
3.	Opracowanie rekordu pozycji (egz./wol. - formularz)	3406	5583

^{x)} CKHW- Centralna Kartoteka Haseł Wzorcowych - Kopia w BUMK Toruń

^{xx)} KABA - Język haseł przedmiotowych w formie kartoteki wzorcowej Katalogów Automatycznych Bibliotek Akademickich

Od 1999 r. przejmujemy hasła wzorcowe z CKHW do tworzonych rekordów bibliograficznych, a od 2000 r. Również całe rekordy bibliograficzne.

4.3. Retrospektywne opracowanie rekordów bibliograficznych druków zwartych BG.

W celu włączenia do katalogu komputerowego BGPP publikacji skatalogowanych przed 1999 rokiem wykonuje się niżej wymienione prace:

- (1) korekta rekordów bibliograficznych w bazie katalogowej: porządkowanie i łączenie haseł w indeksie „Serie”; dostosowanie opisów książek wielotomowych do wymogów formatu USMARC; łączenie haseł osobowych w indeksie „Autorzy”; poprawianie opisów i dopisywanie sygnatur książek z księgozbioru nieaktywnego;
- (2) opracowanie rekordów bibliograficznych oraz tworzenie haseł przedmiotowych księgozbioru Czytelnii Ogólnej.

Ww. prace są warunkiem koniecznym podjętej współpracy w zakresie realizacji projektu Narodowego Uniwersalnego Katalogu NUKaT, którego koordynatorem krajowym jest Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie.

4.4. Czasopisma i inne wydawnictwa ciągłe BG - stan inw. 81.366 wol., 3581 tyt. pierwszych

Ogółem przybyło 946 wol.; przyrost o 946 wol. (1,17%) wol.; Zarejestrowano wpływ 6499 jednostek do kartotek. Z zamówień roku 1999 wpłynęło 698 tytułów, w tym: 352 polskie (159 z prenumeraty i kupna, 193 z darów i wymiany) oraz 346 z importu (294 z prenumeraty, 52 z darów i wymiany). Przeprowadzono kolejny przetarg za prenumeratę 236 tytułów czasopism zagranicznych i zakup 3 baz danych na CD-ROM - na I. 2001-2002. Koszt prenumeraty czasopism z importu na 2001 r. wyniósł 897.332 zł, tj. 81,03% wydatków na czasopisma + bazy CD-ROM + bazy online + serwisy online; koszt czasopism polskich 17.654 zł, tj. 1,59%. Z prenumeraty na 2001 r. skreślono 58 tytułów z powodu ograniczonych środków

finansowych Biblioteki, mimo że JMR przeznaczył na dofinansowanie kwotę 124.000 zł. W r. 1999 koszt prenumeraty 294 tyt. wyniósł 1.042.244 zł.

Druki zbędne: otrzymano z darów 1511 wol.: bibliotekom instytutów przekazano 832 wol., czytelnikom 655, do OIN-u 24 wol.

4.4 Katalog komputerowy czasopism i innych wydawnictw ciągłych - lokalny w BGPP

Opracowanie katalogu komputerowego czasopism i innych wydawnictw ciągłych

Tabela 3

Lp.	Wyszczególnienie	1998	1999	2000
MODUŁ KATALOGOWANIA				
1.	Opracowanie jednostek opisu bibliograficznego - rekordy: bibliograficzny, pozycji, hasła wzorcowego (w jedn. bibliogr.)	2030 ⁾	1026 ⁾	156
2.	Uzupełnienia i modyfikacje w rekordach: w polach i podpolach; tworzenie nowych pól (w rodzajach czynności)	—	600	7000
3.	Wiązanie rekordów: chronologicznych dot. zmiany tytułu, suplementów serii - itd. (w rodzajach czynności)	—	—	331
4.	Dopisywanie retrospektywnych zasobów czasopism do rekordów bibliograficznych (jedn. inw.)	—	7500 ⁾	7500 ⁾
5.	Opracowanie wydawnictw seryjnych: praca w kilkudziesięciu rekordach (tyt. rekord bibliogr.)	—	—	33/56
MODUŁ CZASOPISM				
6.	Wprowadzanie zasobu bieżącego do podmodułów; kontrola czasopism i wpływy czasopism (jedn. nieopr./tyt.)	—	4000 — 410	4793 — 500
7.	Wprowadzenie zasobu do rekordów egzemplarzy/pozycji (wol. oprawny)	—	—	600 + 750 ⁾

⁾ Prace wykonano w ramach zleceń, na które BG otrzymała dofinansowanie z MEN DOT

4.6. Zbiory specjalne BG - stan 42.038 jedn.

W 2000 r. zakupiono 464 normy polskie (12.608 zł). Przyrost 517 jedn. zbiorów (1,24%) - są to normy, prace doktorskie, dokumenty elektroniczne i dokumenty słuchowo-oglądowe (audiowizualne).

4.6.1. Normy w systemie HORIZON (od 1999 r.)

Stan kolekcji NORMY na 31.XII.2000: 798 jedn. w katalogu komputerowym, z tego opracowano w 2000 r. - 464 jedn. W 2000 r. Przeniesiono bazę danych NORMA do katalogu komputerowego (z dotychczasowej aplikacji opracowanej w 1999 r. - vide p.6.5 „Sprawozdanie z działalności 1999/2000”) oraz sporządzono opisy bibliograficzne norm polskich. Wyszukiwanie: w oddzielnym indeksie „Numer normy”; we wspólnych indeksach „Tytuły alfabetyczne” i „Tytuły wg słów kluczowych”.

4.6.2. Prace doktorskie w systemie HORIZON (od 2000r.) w BG

Stan kolekcji w systemie na 31.XII.2000 r. to 350 jedn. na ogółem posiadanych 1431 jedn.

4.6.3. Dokumenty elektroniczne

Dostęp lokalny: 4 bazy danych CD-ROM; dostęp zdalny licencjonowany do 7 serwisów. Koszt ogółem: 192.421 zł, tj. 17,38% wydatków na prenumeratę czasopism i dokumenty elektroniczne.

4.7. Stan katalogu komputerowego BGPP

Stan katalogu komputerowego BGPP na dzień 30.V.2001 r. 45,96% zasobu.

Tabela 4

Lp.	Wyszczególnienie rodzajów	Jedn. oblicz.	% zasobu rodzaju
1.	Druki zwarte	141.272	61,42
2.	Czasopisma / wyd. ciągłe	17.395 wol.	20,76
3.	Rękopisy (prace doktorskie)	507 wol.	35,00

4.	Dokumenty elektroniczne (e-book)	13 płyt CD-ROM	76,92
5.	Dokumenty słuchowo-oglądowe	52 kasety	26,8
	OGÓŁEM bez norm	159.239	50,56
6.	Normy	1583 jedn.	3,95

4.8. *Zbiory bibliotek jednostek PP* - stan 260.830 jedn., w tym druków zwartych 172.226 wol., wol. czasopism 12.195

Stan na 31.XII.1999r. ogółem 261.629 jedn., w tym druków zwartych 171.974 wol.

4.9. *Katalogowanie w systemie HORIZON w bibliotekach jednostek PP*

Moduł katalogowania systemu HORIZON wdrożono w dwóch bibliotekach: Instytutu Konstrukcji Budowlanych oraz Instytutu Inżynierii Zarządzania. Do katalogu komputerowego zbiorów PP opracowano w latach 2000-2001 (do 30.V.2001) 707 pozycji; w tym: IKB 650 wol. IIZ 57 wol. - są w katalogu online.

4.10. *Skontrum i selekcja zbiorów bibliotecznych*

4.10.1. *Biblioteka Główna*

Od 1 stycznia 2000r. - zgodnie z przyjętym planem - rozpoczęto skontrum najstarszych zbiorów druków zwartych wydanych do roku 1900 i w latach 1901-1945 oraz depozytów w domach studenckich i bibliotekach publicznych woj. wlkp.; - w 2002 będzie można ubytkować pozycje nie znalezione. W toku jest skontrum literatury popularno-naukowej; skryptów, podręczników i innych druków zwartych wydanych po roku 1945 oraz wydawnictw ciągłych. W 2000r. przygotowano do ubytkowania w wyniku selekcji ogółem 9744 wol. Czasopism (w 95 % bibliograficznych) oraz 7805 wol. książek. W latach 1994-2000 ubytковано: 12.210 wol. (9224 wol. książek, 2986 wol. czasopism). Od roku 2001 rozpoczęto selekcję skryptów, wydanych do 1987r., magazynowanych w baraku B-12 oraz wydawnictw ciągłych magazynowanych w baraku B-15. Przeznaczono do ubytkowania 7805 wol. książek oraz 5774 wol. czasopism tj. 17.549 ogółem.

4.10.2. *Biblioteki instytutowe*

W 2000 r. nie prowadzono skontrum. Selekcję przeprowadzono w bibliotekach: Instytutu Matematyki i Instytutu Mechaniki Stosowanej; w jej wyniku ubytковано ogółem 2375 wol. druków zwartych. W 2001 r. skontrum w 4 bibliotekach.

5. UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW DRUKOWANYCH. CZYTELNIĘ. MAGAZYNY

5.1. *Udostępnianie na miejscu*

Zbiory udostępniano na dotychczasowych zasadach i w miejscach dotychczas użytkowanych. Ogółem udostępniono na miejscu 238.964 pozycji, w tym wypożyczono na tzw. krótki termin 51.439 pozycji (wzrost o 31.746 pozycji, tj. 20.37%!); w tym OIN 749.

CZYTELNICZY BGPP

Tabela 5

31.XII	Liczba studentów ogółem	Stan kont czytelników	W ciągu roku zapisano				Aktyw. Kont	W ciągu roku osób w czytelniach <83 miejsca>			
			Ogółem	Stud.	Specjal. PP	Inni		Ogółem	Cog.	Czas.	OIN
1999	14.100	11.316	2372	2112	71	189	—	33.845	18.501	14.761	583
2000	16.419	11.554	2845	2520	133	192	5314	38.364	20.429	17.172	763

MIEJSCA PRACY STUDENTÓW W 2000 r. (=1999)

Tabela 6

Miejsca pracy	Czyt. Ogólna	Czyt. Czasopism	Czyt. OIN+EBk-a	Katalog. Patenty	OGÓŁEM
czytelnicze	52	16	15 Czyt.OIN	2 patenty	85
komputerowe	6 PAC	4	Czyt.OIN 2+2EBka	8 PAC	22

5.2. Wypożyczenia - ograniczenia

Ogółem wypożyczeń 133.693 (lokalne, krótkoterminowe, weekendowe). Od 2000 roku: skrypty i podręczniki wydane do roku 1950 włącznie, pozostałe książki wydane do 1965 r. włącznie, zbiory z księgozbioru A (archiwalnego) oraz zbiory specjalne udostępnia się tylko w czytelnich Biblioteki Głównej.

5.2.1. Wypożyczenia lokalne

Ogółem wypożyczono 81.216 pozycji; spadek w stosunku do roku 1999 (101.331 poz.) o 19,8% na skutek wprowadzenia ograniczeń w wypożyczaniu zbiorów; prolongowano 26.631 (w tym 12.644 pozycje prolongowali czytelnicy przez Internet).

5.2.2. Wypożyczenia międzybiblioteczne

Czytelnikom innych bibliotek wypożyczono 1038 poz.: 715 art. 306 książek, 17 wol. czasopism (w 1999 r. także - 1038) na 1274 zamówienia.

Dla czytelników PP sprowadzono 532 poz.: 464 art., 68 książek (w 1999 r. - 470) na 575 zamówień. Wystano 250 monetów.

5.2.3. Magazyny i zbiory

Decyzją Senatu z 24 stycznia 2001 r. postanowiono w 2001 r. (do końca czerwca) rozebrać dwa baraki B-12 i B-15 na Wildzie o łącznej pow. 140 m², na której jest zmagazynowany zbiór książek i czasopism Biblioteki Głównej, w liczbie ponad 25.000 wol. Biblioteka znajduje się w dramatycznej sytuacji. Gospodaruje cały czas na powierzchni 1623 m² Tymczasem w latach 1994-2000 nastąpił przyrost zbiorów o 34.600 wol. (średnio rocznie ca 5000 wol.); selekcja prowadzona w tychże latach i ubytowanie 12.210 wol. nie rozwiązuje braku miejsca. Na wniosek dyrektora Biblioteki Głównej ze stycznia 2001 r., JM Rektor przydzielił powierzchnię ca 60m² na poziomie zero w budynku BMiZ na Piotrowie, na której Biblioteka umieściła zbiór czasopism. Jednakże mimo intensywnie kontynuowanej selekcji w 2001 r., zabraknie Bibliotece miejsca (1) na magazyny książek, jeżeli jeszcze w 2001 r. nie otrzyma co najmniej 50m² – przy założeniu maksymalnego zagęszczenia powierzchni trzech czytelni oraz magazynów - co przekroczy dozwolone warunki i parametry przechowywania zbiorów; (2) a także miejsc dla czytelników (których liczba wzrasta, a liczba miejsc maleje proporcjonalnie). Sytuacja jest tym bardziej dramatyczna, że przesunięto plan inwestycji budowy nowej biblioteki (pierwotnie był to rok 2001) na okres po wybudowaniu Centrum Wykładowego PP.

5.2.4. Wpływy w 2000 roku

Wpływy ogółem		146.718,80 zł
Oplata:	za zagubione książki	638,60 zł
	za przetrzymywane książki	66.810,20 zł
	za karty biblioteczne i aktywację kont	79.270,00 zł

Od 1 października 2000 r., na mocy Uchwały nr 6/2000 Zgromadzenia Fundatorów Poznańskiej Fundacji Bibliotek Naukowych z dnia 18 kwietnia 2000 r. w sprawie opłat użytkowników systemu za korzystanie z bibliotek PFBN w roku akademickim 2000/2001 oraz Uchwały Rady Fundacji nr 6/2000 z dnia 7 kwietnia 2000 r. w sprawie jednolitego systemu opłat, wprowadzono nowe opłaty i zasady korzystania ze zbiorów BGPP. Będą obowiązywać także w roku akademickim 2001/2002.

6. ELEKTRONICZNE SERWISY INFORMACYJNE I ZASOBY W SIECI <organizowanie dostępu>

W roku 2000 Biblioteka Główna zapewniała pracownikom naukowym i studentom PP cztery rodzaje dostępu do informacji bibliograficznej i tekstowej, których wykorzystanie przedstawiają poniższe tabele.

6.1. Bazy danych CD-ROM jednostanowiskowe w BGPP

Tabela 7

Nazwa bazy	Liczba użytkowników	
	1999	2000
ICONDA (1976-2000)	147	217
ISMEC (1973-2000)	242	270
Environment Abstracts (1975-2000)	131	114
Bazy Biblioteki Narodowej	20	32
RAZEM	540	633

Ww. bazy danych zakupiono także na rok 2001 (koszt 23.993 zł).

6.2. Dostęp licencjonowany do baz danych online w 2000 r.

6.2.1. INSPEC (1996-2000) - Konsorcjum krajowe; baza posadowiona w ICM Uniwersytetu Warszawskiego

Wykorzystanie INSPEC w 2000 roku (wg danych ICM UW)

Tabela 8

Wyszczególnienie	Ze stanowisk komputerowych w BG	Ze stanowisk komputerowych w PP	Razem
Ilość przeszukań	178 (8%)	2.032 (96%)	2.210
Ilość logowań			546

Koszt bazy na 2000r.: 3331 zł. Koszt jednego przeszukania: 1,51 zł

6.2.2. CHEMICAL ABSTRACTS 2000 - Konsorcjum krajowe; baza posadowiona w Bibliotece Głównej Politechniki Wrocławskiej (baza dostępna online od 15.III.2000 r.)

Wykorzystanie CHEMICAL ABSTRACTS w roku 2000 (wg danych PWr.)

Tabela 9

Wyszczególnienie	Ze stanowisk w BGPP	Ze stanowisk w PP (oprócz BG)	Razem
Ilość stanowisk komputerowych korzystających z bazy CA	3 (9%)	30 (91%)	33
Ilość przeszukiwań	112 (28%)	289 (72%)	401
Czas korzystania	12 : 25 : 42 (18%)	56 : 14 : 38 (82%)	68 : 40 : 20

Koszt bazy na 2000 r.: 21.000 zł. Koszt jednego przeszukania: 52,37 zł

6.2.3 CURRENT CONTENTS WITH ABSTRACTS (1997-2000) oraz SCIENCE CITATION INDEX CD-ROM (1995-2000) - Konsorcjum poznańskie, baza w Poznańskim Centrum Superkomputerowo- Sieciowym

Procentowe wykorzystanie roczników bazy w PP w stosunku do sumarycznego czasu korzystania Tabela 10

Rok	Current Contents (%)	Science Citation Index (%)
1996	2,9	5,5
1997	7,1	6,4
1998	12,3	17,7
1999	25,0	40,8
2000	52,7	29,6
1996-2000	100	100

Powyższe bazy danych zakupiono także na rok 2001 (koszt 43.204 zł).

6.3. Serwisy informacyjne czasopism elektronicznych na poziomach: spisy treści - abstrakt - tekst w ramach ogólnopolskich i międzynarodowych konsorcjów bibliotek naukowych.

6.3.1. Serwisy informacyjne online 2000-2001 w BGPP (stan na 3.V.2001)

Tabela 11

Lp.	Wyszczególnienie	Okres dostępu	Liczba tytułów / głębokość dostępu
1.	Konsorcjum Krajowych Bibliotek Naukowych SwetsNet	2000	15.271 - spisy treści 374 - spisy treści, abstrakty, pełne teksty
2.	Ogólnopolskie Konsorcjum Swetsnet/Navigator	2001	17.039 - spisy treści . 876 - spisy treści, abstrakty, pełne teksty
3.	Springer Verlag czasopisma elektroniczne	2000	400 - spisy treści, abstrakty, pełne teksty
4.	Springer Verlag / Swets Blackwell GmbH	2001	400 - spisy treści, abstrakty, pełne teksty
5.	Mathematical Reviews	2000 2001	1 - spisy treści, abstrakty, pełne teksty
6.	System Science Direct / Science Server Elsevier Science	2001	1.400 - spisy treści, abstrakty 450 - spisy treści, abstrakty, pełne teksty
7.	IDEAL open Consortium - Academic Press / Swets Blackwell GmbH	2001	177 - spisy treści, abstrakty, pełne teksty

6.3.2. SwetsnetNavigator

Analiza wykorzystania przez Politechnikę Poznańską dostępu do serwisu pełnotekstowych czasopism elektronicznych SwetsnetNavigator do dnia 31 maja 2001 r. - dostęp do pełnych tekstów 876 tytułów czasopism elektronicznych.

SwetsNet 1999 - 2000 => SwetsnetNavigator 2001

Tabela 12

Lp.	Okres korzystania	Ilość wykorzystywanych tytułów	Ilość wykorzystanych dostępów		
			spisy treści	abstrakty	pełne teksty
1.	Od początku dostępu w 1999 r. do 01.02.2000 r.	82	678	84	780
2.	W okresie od 01.02.2000 r. do 31 maja 2001 r.	294	1.598	143	1.412
3.	Wzrost wykorzystania w stosunku do 1999 r.	3,59	2,36	1,70	1,81

6.3.3. Springer Verlag czasopisma elektroniczne

Dostęp do pełnych tekstów 400 tytułów czasopism elektronicznych

Tabela 13

Lp.	Okres dostępu	Ilość przeszukiwań
1.	2000 r.	2.037
2.	Styczeń / luty 2001 r.	242

6.4. Własne bazy danych dostępne w sieci ze strony domowej BGPP

- (1) BIBLIO - bibliografia publikacji pracowników PP - zmodyfikowano program konwersji bazy do Internetu; wprowadzono w 2000 r. 6739 rekordów bibliograficznych; ogółem 21.783 rekordów w bazie;
- (2) Baza danych o zawartości 200 polskich czasopism technicznych PCT (1998) - baza współtworzona przez biblioteki politechnik polskich, w 2000 r.; wprowadzono 223 rekordy bibliograficzne z 15 tytułów czasopism;
- (3) SYMPOnet - baza współtworzona przez biblioteki polskie; w 2000 r. wprowadzono 204 rekordy; wprowadzono 82 uzupełnienia do rekordów ;
- (4) Wykaz PODRĘCZNIK - bazę danych LEKTURY przekształcono w pomocniczy wykaz PODRĘCZNIK, stanowiący od stycznia 2001 r. uzupełnienie katalogu komputerowego BGPP.

6.5. Wyszukiwania wieloaspektowe i prace pomocnicze

Wyszukiwań wieloaspektowych użytkownicy dokonywali samodzielnie oraz przy pomocy specjalistów informacji: Oddziału Informacji Naukowej oraz Stanowiska CD-ROM i Dostępu Elektronicznego (1754 użytkowników baz).

Mianowicie:

- (1) ze stanowisk internetowych użytkownicy skorzystali 1282 razy;
- (2) dla 6 pracowników naukowych specjaliści informacji prowadzili bieżące i retrospektywne przeszukiwania baz danych wg profili wyszukiwawczych oraz przekazywali sukcesywnie uzyskane wyniki na adres e-mail;
- (3) dla zainteresowanych tworzono profile SDI oraz tzw. alertingi w celu poprawnego automatycznego wyszukiwania danych w serwisie SwetsnetNavigator (od 2001 r.);
- (4) użytkownicy wykorzystali ca 2500 spisów treści i ca 600 pełnych tekstów artykułów z serwisu SwetsNet;
- (5) instalowano oprogramowanie: UltraNet (w 2000 r. - 13 stanowisk; ogółem jest 50 stanowisk; Iris) w 2000 r. - 33 stanowiska);
- (6) zorganizowano dostęp do baz danych testowych: EIFL Direct firmy EBSCO, Engineering Village 2 & Compendex Web, Landold-Boernstein; baz danych: MCB University Press, Wiley Inetrscience, Elsevier i Academic Press.

7. INFORMACJA O ZBIORACH, BAZACH DANYCH I SERWISACH INFORMACYJNYCH

7.1. Informacje ad hoc (ustne, telefoniczne)

Ogółem 38.098, w tym katalogowych - 25.292; bibliotecznych 11.200; bibliograficznych 1496; wzrost 8,72%.

7.2. Informacje tradycyjne

- *Krótki przewodnik biblioteczno-informacyjny: 2000-2001 (ulotka uaktualniana 3 razy);*
- *Serwisy informacyjne: bazy danych: multimedia: informator (Zapiski Biblioteki Głównej Politechniki Poznańskiej, 8). Poznań styczeń 2001*

7.3. Strona domowa Biblioteki Głównej w Internecie dotycząca zasobów i informacji Biblioteki, aktualizowana i rozbudowana: informacje ogólne; aktualności; katalog online; bazy danych; bibliografia publikacji pracowników PP; udostępnianie

zbiorów; biblioteki w sieci; czasopisma elektroniczne; materiały dydaktyczne online; wykaz nabytków; Internet, a także połączenia linkami projektami, inicjatywami, wydawcami, inne - wersje w j. polskim i angielskim.

- 7.4. Stanowisko INFORMACJA w sali katalogowej od poniedziałku do piątku w godz. 9⁰⁰ - 18⁰⁰ (dotyczy wszystkich pracowników Biblioteki Głównej) od 8 listopada 1999 r.

8. DYDAKTYKA. KONFERENCJE. SEMINARIA

- 8.1. Prowadzono zajęcia dydaktyczne na wszystkich wydziałach z wpisem do indeksów (za wyjątkiem Wydziału Maszyn Roboczych i Transportu); w zajęciach zastosowano rzutnik, panel, Internet, katalog OPAC, plansze na foliach, ulotki informacyjne itp.

- (1) dla studentów I roku z *przysposobienia bibliotecznego* - 91 grup; 3130 studentów a 1 godz. pełna, 7 prac. Biblioteki; łącznie 93 godz. pełne;
- (2) dla studentów IV roku z *technik korzystania z informacji* - grup 69; 1856 studentów a 2 godz. lekcyjne (w tym 2 godz. w Gnieźnie) łącznie 138 godz.; 5 pracowników Biblioteki;
- (3) dla zaocznych studiów doktoranckich: WBMiZ - 1 grupa, 31 osób; WBAiIŚr. - 1 grupa, 15 osób; 1 pracownik BG;
- (4) dla zaocznych studiów zawodowych: WBMiZ - 4 grupy, 113 osób; WE - 2 grupy, 51 osób; 1 prac. BG;
- (5) dla wieczorowych studiów zawodowych: WA - 2 grupy, 74 osoby; 1 prac. BG;
- (6) dla dziennych studiów zawodowych w Gnieźnie: Ochrony środowiska WTCH - 2 grupy, 45 osób; 1 pracownik BG; pogadanka dla Technikum Budowlanego w Poznaniu nt. techniki korzystania ze zbiorów BG i zastosowania metod elektronicznych przy wyszukiwaniu informacji i materiałów źródłowych - 2 grupy V klas a 1 godz.; 30 osób; 1 pracownik BG;

- 8.2. Praktyka zawodowa bibliotekarza z Akademii Ekonomicznej w celu awansu na stanowisko kustosza.

- 8.3. Praktyki nowych pracowników w podstawowych oddziałach biblioteki: 3 osoby.

- 8.4. *Udział pracowników w konferencjach i seminariach*

1 czerwca 2000 Poznań Komisja Informacji Naukowej PAN BGPP, PFBN	Seminarium nt. Potrzeby szkoleniowe bibliotek naukowych w Polsce i nowe wartości w wyszukiwaniu informacji.
28 czerwca 2000 Poznań PFBN	Spotkanie dyrektorów bibliotek naukowych Poznania nt. Raport w sprawie celowości koordynacji i centralizacji zakupów czasopism i baz danych dla poznańskiego środowiska akademickiego
7 września 2000 Kórnik Biblioteka Kórnicka PAN	Seminarium nt. Rola i znaczenie Kórnickiego Zamku w nauce i kulturze
12-13 września 2000 Gnieź Biblioteka ATR Bydgoszcz	Międzynarodowa konferencja nt. Zarządzanie przez jakość w bibliotece akademickiej
20-22 września 2000 Kazimierz Dolny BG P Lubelskiej	Konferencja nt. Standaryzacja kosztów w bibliotekach naukowych
26-27 października 2000 Toruń B UMK	Seminarium międzynarodowe nt. Bibliotekarz dziedziny w bibliotekach akademickich
26 października 2000 Poznań Poznański Park Naukowo-Technologiczny, Fundacja UAM	Seminarium nt. 5 Ramowy Program Unii Europejskiej na półmetku- doświadczenia, prognozy, możliwości
26 października 2000 Poznań PFBN	Seminarium bibliotekarzy systemowych systemu HORIZON
8-9 listopada 2000 Warszawa VII Krajowe Targi Książki Akademickiej „Atena”	Seminaria nt. Czytelnie internetowe (8.XI), Druk na żądanie (9.XI), Praktyka stosowania prawa autorskiego (9.XI)
13-14 listopada 2000 Warszawa IIN i SB UW OPI	Międzynarodowa konferencja nt. Profesjonalności informacji w społeczeństwie - informacyjnym - w ramach projektu TEMPUS-JEP_12 165-97
4 grudnia 2000 Warszawa BU Warsz.	Konferencja nt. Projekt Narodowego Uniwersalnego Katalogu Centralnego NUKat

15-16 lutego 2001 Łódź BG P. Łódzkiej	Konferencja bibliotekarzy systemowych „Porozumienia Biblioteka z Horyzontem”
27 marca 2001 Warszawa Swets Blackwell GmbH BG P. Warsz.	Symposium nt. Informacja naukowa na początku nowego tysiąclecia
9-12 maja 2001 Zakopane MCINT Moskwa OPI Warszawa	X Międzynarodowe seminarium nt. Informacja naukowo-techniczna w krajach Europy Środkowej i Wschodniej technologie społeczeństwa informacyjnego
23 maja 2001 Poznań PFBN, Dom Nauki PAN	Sesja okolicznościowa PFBN w pięciolecie działalności.
28 maja - 1 czerwca 2001 Delft Delft University of Technology Library	22 międzynarodowa konferencja nt. Stratum Continuum of Information
6-8 czerwca 2001 Białystok BG P. Białostockiej	Konferencja nt. Problemy ochrony zbiorów i systemów komputerowych w bibliotekach

8.5. *Szkolenia i kursy zewnętrzne: kształcenie ustawiczne w zakresie nowoczesnych technologii informacyjnych i zarządzania zautomatyzowanymi systemami bibliotecznymi*

27-28 listopada 2000 Toruń Miedz. Centrum Zarządzania Informacją ICIMSS przy UMK	Kurs nt. Zmiany w strukturze bibliotek, zakresie usług i obsłudze użytkowników (w j. polskim)
13 listopada 2000 - ICIMSS luty 2002 Toruń, ICIMSS	Studia podyplomowe w zakresie zarządzania informacją oraz systemami i serwisami informacyjnymi dla potrzeb działalności biblioteki naukowej (trzy semestry, j. angielski)
Rok akademicki 2000/2001 Poznań UAM	Podyplomowe Studium Matematyki - specjalność informatyka (dwa semestry)
21-22 września 2000 Warszawa CFiKW BUW	Warsztaty nt. Stosowanie przepisów katalogowania w zautomatyzowanych systemach bibliotecznych
26-27 września 2000 Toruń BUMK	Warsztaty nt. System HORIZON - moduł gromadzenia czasopism
8 listopada 2000 Warszawa CFiKW BUW	Spotkanie zespołu HORIZON nt. Prace przygotowawcze w okresie poprzedzającym utworzenie katalogu NUKat
12 grudnia 2000 Poznań BG UAM	Prezentacja i szkolenie dotyczące serwisów EBSCO i baz danych EIFL Direct
29 stycznia 2001 Warszawa CFiKW BUW	Warsztaty grupy roboczej ds. ujednoczenia zasad katalogowania.
17 maja 2001 Warszawa BUW, Elsevier Science	Szkolenie w zakresie efektywnego wykorzystania bazy Science Direct Wydawnictwa Elsevier Science

8.6. *Seminaria i szkolenia wewnętrzne (najważniejsze)*

7 grudnia 2000 Poznań PPR ₂	Spotkanie nt. przeprowadzania przetargów w PP zgodnie z Ustawą o zamówieniach publicznych.
25 stycznia 2001 Poznań BGPP	Seminarium robocze nt. Zbiory czyteln: przebudowa księgozbioru.
8-9 marca 2001 Poznań BGPP	Seminarium nt. Zasady ewidencji materiałów bibliotecznych w świetle Zarządzenia Nr 5 Rektora PP z dnia 26 lutego 2001 r. (8.III dla bibliotekarzy BG, 9.III dla bibliotekarzy innych bibliotek PP).
17 maja 2001 Poznań BGPP	Szkolenie nt. Wyszukiwanie PODRĘCZNIKA I NORM w katalogu online BGPP
22 czerwca 2001 Poznań BG PP	Sesja panelowa nt. Przemiany w bibliotece naukowej (HORIZON - PATENTY -INFORMACJA) Udział: pracownicy BG i innych bibliotek PP

9. **PROJEKTY**

9.1. *NUKAt - Narodowy Uniwersalny Katalog Centralny*

Założeniem budowy NuKatu jest umożliwienie realizacji trzech podstawowych celów: utworzenie źródła dobrej jakości rekordów, z którego będą czerpać katalogi lokalne bibliotek; utworzenie źródła informacji o zasobach polskich bibliotek naukowych; usprawnienie wypożyczeń międzybibliotecznych.

Przyjęto założenia podstawowe funkcjonalne, przede wszystkim takie jak: powstanie NUKatu metodą współkatalogowania i współpracy w stosowaniu jednolitych zasad katalogowania oraz zgodności rekordów bibliograficznych i przedmiotowych z Centralną Kartoteką Haseł Wzorcowych (CKHW).

Prace koordynuje Centrum Formatów Haseł Wzorcowych Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie. W Projekcie NUKat uczestniczą 54 biblioteki zrzeszone w „Porozumieniu z Horyzontem”, 21 bibliotek „Porozumienia Bibliotek Wdrażających i Użytkujących VTLS”, Biblioteka Narodowa oraz Biblioteka Publiczna Miasta Stołecznego Warszawy.

Dla realizacji projektu powołano grupy robocze. Ze strony BGPP uczestniczą 2 osoby w pracach grup roboczych:

- (1) ds. ujednoczenia zasad katalogowania;
- (2) ds. bazy tymczasowej Nukat II, obejmującej wszystkie biblioteki systemu HORIZON.

9.2. *CKHW - Centralna Kartoteka Haseł Wzorcowych*

Zespół 3-osobowy BG uczestniczy w pracach przygotowawczych do aktywnego udziału w tworzeniu haseł wzorcowych do CKHW w formie USMARC.

Są to:

- (1) dla druków zwartych (opracowanie formalne);KABA;
- (2) dla czasopism i innych wydawnictw ciągłych oraz języka haseł przedmiotowych KABA.

9.3. **ZAŁOŻENIA BIBLIOTEKI ELEKTRONICZNEJ DLA NAUKI I TECHNIKI: zasób, informacja, dostęp**

Założono na stronie domowej Biblioteki opcję „Materiały dydaktyczne online”, która - na razie ma bardzo skromny zasób.

Rozpoczęto umieszczanie publikacji elektronicznej w bibliografii pracowników PP.

W roku 2001 zostanie zakupiony, ze środków PFBN serwer dla zasobów biblioteki elektronicznej służący środowisku poznańskiemu; zagadnienie zasobu koordynuje dyrektor BGPP, w ramach Porozumienia Biblioteka z Horyzontem. Umożliwi to rozpoczęcie digitalizacji zbiorów PP, od publikacji naukowo-dydaktycznych począwszy.

Nie zakupiono ze środków Biblioteki żadnego sprzętu do digitalizacji zbiorów (Senat 27 marca 2001 r. skreślił tę pozycję kosztów).

9.4. *BIBLIOTEKA 2002*

Decyzją władz PP przesunięto plan inwestycji budowy nowej biblioteki na okres po wybudowaniu Centrum Wykładowego, które ma stanąć w roku 2002.

10. **REMONTY. STAN SPRZĘTU KOMPUTEROWEGO**

10.1. *Pomieszczenia Biblioteki przy pl. M. Skłodowskiej-Curie 5, piętra III i IV-w sierpniu 2000 r. założono instalację alarmową (koszty poniosła BG w wysokości 13.585,92 zł).*

10.2. *Czytelnie - na przełomie lat 2000/2001 wymieniono instalację elektryczną w Czytelnii Ogólnej (koszty poniosła Biblioteka w wysokości 24.944,32 zł) oraz zakupiono nowe tapicerowane krzesła do trzech czyteln (koszt BG 7335 zł).*

Na przełomie maja/czerwca wymieniona została wykładzina i wymalowana Czytelnia Ogólna - ze środków centralnych koszt ca 30.000 zł. W czerwcu naprawiono posadzkę w p. 014 (Piotrowo 3), otrzymanym na magazyn czasopism po Wydz. Fizyki Technicznej (koszt BG ca 8.000 zł). Nie zainstalowano instalacji alarmowej (Senat 27.11.2001 r. skreślił tę pozycję kosztów).

10.3. *Sprzęt komputerowy*

Z funduszy PFBN rozbudowano pamięć w 8 komputerach z 64 MB RAM do 80 MB RAM.

Ze środków Biblioteki rozbudowano pamięć w 18 komputerach z 16 MB RAM do 32 MB RAM w celach migracji z OS/2 do Windows 98 (koszt 11.968,64 zł).
30 marca 2001 PFBN przekazała Bibliotece na własność 50 komputerów PC; wartość przekazanego sprzętu: 67320,74 zł. (wzrost amortyzacji w 2001 r. o 48.000 zł). Komputery były przekazywane w użytkowanie sukcesywnie od czerwca 1996r. do marca 1998r. Z tych 50 komputerów 6 sztuk BG przekazała na własność bibliotekom jednostek PP: Elektrycznego; Fizyki Technicznej; Technologii Chemicznej; Maszyn Roboczych i Transportu; Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska oraz Budowy Maszyn i Zarządzania.

Oprac. Dyrektor Biblioteki Głównej PP

mgr Halina Ganińska, kustosz dypl.

Poznań, 12 czerwca 2001